

КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

**СИЛАБУС
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕТИКА ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ»**

**Освітньо-професійна програма «Політологія»
Спеціальність – 052 Політологія
Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки
Освітній ступінь – бакалавр**

Розробник:

Ільченко Алла,

доцент кафедри гуманітарних і соціальних
дисциплін, к.пед.н., доцент

Гарант ОПП:

Приходько Сергій,

доцент кафедри гуманітарних і соціальних
дисциплін, к.політ.н., доцент

Назва навчальної дисципліни	Етика ділового спілкування <i>вибіркова фахова навчальна дисципліна</i>
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Викладач: Ільченко Алла , к. пед. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Контакти: ауд. 454, навчальний корпус № 4 e-mail: alla.ilchenko@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/ilchenko-alla-myhaylivna
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність, спеціалізація	052 Політологія

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти системи фундаментальних знань про теоретико-методологічні засади етики ділового спілкування, концептуальних основ етики ділових відносин, набуття навичок активної участі у цих процесах, виховання культури спілкування та взаємовідносин для майбутньої професійної діяльності.

Основні завдання навчальної дисципліни: вивчення філософсько-етичних, психолого-педагогічних основ ділового спілкування та ділових відносин, їх норм і правил, шляхів застосування в професійній діяльності; засвоєння системи способів, засобів, стратегій ділового спілкування та побудови ділових відносин, враховуючи психологічні та соціокультурні особливості співрозмовників; формування умінь будувати ділові відносини, проводити індивідуальні бесіди, колективні обговорення проблем, переговори, ділові прийоми, виступати перед аудиторією з дотриманням норм і правил гуманістичної етики.

Компетентності	Програмні результати навчання
Загальні	
ЗК02. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами; ЗК04. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК05. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК08. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	РН04. Мати навички професійної комунікації. РН18. Здійснювати політичну просвіту і розвивати політичну культуру громадян, вибудовувати свою діяльність на базі принципів професійної етики та персональної відповідальності.

Програма навчальної дисципліни

- Тема 1. Спілкування як соціальний феномен.
- Тема 2. Вербальне та невербальне спілкування.
- Тема 3. Мистецтво правильно мислити і говорити. Уміння слухати.
- Тема 4. Ділове спілкування та його особливості.
- Тема 5. Форми обговорення ділових проблем.
- Тема 6. Ділові зустрічі та переговори.
- Тема 7. Взаєморозуміння та конфлікти у спілкуванні.
- Тема 8. Формальні та неформальні стосунки з колегами, підлеглими, керівниками.
- Тема 9. Службовий етикет: моральні принципи та засади.
- Тема 10. Особливості міжнародного спілкування.

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 120.

Кількість кредитів – 4.

Форма семестрового контролю – залік.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб.	н/п	с.р.	
Тема 1. Спілкування як соціальний феномен.	12	2	2	-	-	8
Тема 2. Вербальне та невербальне спілкування.	12	-	2	-	-	10
Тема 3. Мистецтво правильно мислити і говорити. Уміння слухати.	12	2	2	-	-	8
Тема 4. Ділове спілкування та його особливості.	12	2	2	-	-	8
Тема 5. Форми обговорення ділових проблем.	12	2	4	-	-	6
Тема 6. Ділові зустрічі та переговори.	12	2	2	-	-	8
Тема 7. Взаєморозуміння та конфлікти у спілкуванні.	12	2	2	-	-	8
Тема 8. Формальні та неформальні стосунки з колегами, підлеглими, керівниками.	12	2	2	-	-	8
Тема 9. Службовий етикет: моральні принципи та засади.	12	2	4	-	-	6
Тема 10. Особливості міжнародного спілкування .	12	-	2	-	-	10
Усього годин	120	16	24	-	-	80

Політика оцінювання

1. Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

2. Система оцінювання

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів	Форми оцінювання результатів навчання
РН04. Мати навички професійної комунікації.	50	50	30	ведення конспекту; опитування; участь у дискусіях;
РН18. Здійснювати політичну просвіту і розвивати політичну культуру громадян, вибудовувати свою діяльність на базі принципів професійної етики та персональної відповідальності.	50	50	30	виконання завдань самостійної роботи; тестування; підготовка реферату, доповіді з мультимедійною презентацією, залік
Разом	100	100	60	

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти						Разом
	Ведення конспекту	Опитування	Тестування	Самостійна робота			
				Практичні завдання	Реферат	Презентація	
Тема 1. Спілкування як соціальний феномен.	2	4	16	2			8
Тема 2. Вербальне та невербальне спілкування.	-	4		2			6
Тема 3. Мистецтво правильно мислити і говорити. Уміння слухати.	2	4		2			8
Тема 4. Ділове спілкування та його особливості.	2	4		2			8
Тема 5. Форми обговорення ділових проблем.	2	4		2			8
Тема 6. Ділові зустрічі та переговори.	2	4		2			8
Тема 7. Взаєморозуміння та конфлікти у спілкуванні.	2	4		2			8
Тема 8. Формальні та неформальні стосунки з колегами, підлеглими, керівниками.	2	4		2			8
Тема 9. Службовий етикет: моральні принципи та засади.	2	4		2			24
Тема 10. Особливості міжнародного спілкування.	2	-		2			4
Реферат, презентація	-	-	-	-	5	5	10
Разом	18	36	16	20	5	5	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Гах Й.М. Етика ділового спілкування : навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2005. 160 с.
2. Гриценко Т.Б., Гриценко С.П., Іщенко Т.Д., Мельничук Т.Ф., Чуприк Н.В., Анохіна А.П. Етика ділового спілкування. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 344 с.
3. Зусін В.Я. Етика та етикет ділового спілкування : навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2005. 224 с.
4. Лесько О.Й., Прищак М.Д., Залюбівська О.Б., Рузакова Г.Г. Етика ділових стосунків : навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2011. 310 с.
5. Пантелюк М.І., Маруніч І.І., Гайдаєнко І.В. Ділове спілкування та культура мовлення. К. : ЦУЛ, 2020. 224 с.
6. Чмут Т.К., Чайка Т.Л. Етика ділового спілкування : навчальний посібник. Чернігів : Вид-во Знання, 2007. 204 с.

Допоміжні

1. Галушко В. П. Діловий протокол та ведення переговорів. Вінниця Нова книга, 2002. 223 с.
2. Палеха Ю.І. Етика ділових відносин. К. : Кондор, 2008. 356 с
3. Ділові контакти з іноземними партнерами : Навч-практ. посіб. для бізнесмена / Уклад. Ю.І. Палеха. К. : Вид-во Європейського ун-та, 2004. 283 с.
4. Етика ділового спілкування : курс лекцій. / Т.К. Чайка, М.П. Лукашевич, І.Б. Осечинська. К.: Вид. МАУП, 1999. 208 с.
5. Етика та психологія ділових відносин : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Під ред. Т.Е. Андреевої. Х. : Бурун Книга, 2004. 143 с.
6. Загнітко А.П., Данилюк І.Г. Українське ділове мовлення : професійне і непрофесійне спілкування. Донецьк : ТОВ ВКФ «БАО», 2004. 480 с.
7. Зубенко Л.Г., Немцов В.Д. Культура ділового спілкування : навч. посіб. К. : «Ексоб», 2002. 200 с.
8. Кукушкин В.С. Деловой этикет: учеб. пособ. для студ, обуч. по спец. «Менеджмент», «Социальная работа», «Референт-переводчик». М.; Ростов н/Д. : Издательский центр «Март», 2003. 223 с.
9. Лозовой Р.О. Культура особистості та етикет: посіб. / В.О. Лозовой, О.В. Уманець, М.Б. Ценко. Х. : Регіон-інформ, 2004. 112 с.
10. Малахов В. Етика спілкування : навчальний посібник. К. : Либідь, 2006. 400 с.
11. Мова і міжкультурна комунікація : теорія та практика : колективна монографія / за наук. ред. Н. Сизоненко. К. : Вид-во Ліра-К, 2020. 256 с.
12. Палеха Ю. І. Ділова етика : навч. посіб.. 4-те вид. К. : Вид-во Європейського ун-ту, 2002. 181 с.
13. Потелло Н.Я., Скіртач Г.Е. Українське ділове мовлення і спілкування : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К. : МАУП, 2003. 440 с.
14. Психология и этика делового общения : учебник для вузов / Под. ред. проф. В.Н. Лавриненко. 4-е изд. М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2003. 415 с.
15. Кубрак О.В. Етика ділового повсякденного спілкування. Суми : ВТД «Університетська книга», 2002. 208 с.
16. Кузнецов И.Н. Современный этикет. М. : Дашков и К, 2004. 496 с.
17. Чмут Т.К., Чайка Т.Л. Етика ділового спілкування : навчальний посібник. 3-є вид., стереотипне. К. : Вікар, 2003. 223 с.

Інформаційні ресурси

1. Етика ділового спілкування : / за редакцією Т.Б. Гриценко, Т.Д. Іщенко, Т.Ф. Мельничук / навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2007. 344 с. URL: http://www.cul.com.ua/preview/Etika_dilovogo_spilk_Gricenko.pdf
2. Ільченко А.М. теоретичні аспекти комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти в сучасній науковій парадигмі. *Мова і міжкультурна комунікація : теорія та практика* : колективна монографія / за наук. ред. Н. Сизоненко. К. : Вид-во Ліра-К, 2020. С.198–204. URL: <http://dSPACE.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/8113/1/%D0%86%D0%BB%D1%8C%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%90.%D0%9C.%20%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F%20%D0%9C%D0%BE>

[%D0%B2%D0%B0%20%D1%96%20%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D1%83%D1%80%D0%BD%D0%B0%20%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D1%83%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F.pdf](http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI/KONDOR1/CD/ETUKA_DV.pdf)

3. Палеха Ю. І. Етика ділових відносин : навч. посіб. К. : Кондор, 2007. 359 с. URL : http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI/KONDOR1/CD/ETUKA_DV.pdf
4. Етика ділового спілкування : навч. посібник / за ред. Т.Б. Гриценко, Т.Д. Іщенко, Т.Ф. Мельничук. К. : Центр учбової літератури, 2007. 344 с. URL: http://www.cul.com.ua/preview/Etika_dilovogo_spilk_Gricenko.pdf
5. Чмут Т.К., Чайка Т.Л. Етика ділового спілкування : навчальний посібник. 3-є вид., стереотипне. К. : Вікар, 2003. 223 с. URL : <https://subject.com.ua/pdf/38.pdf>